

## ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

10.33930/ed.2019.5007.11(3)-8

УДК 372.2:159.923.2

### ОСВІТНЬО-РОЗВИВАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ LEGO-ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

#### EDUCATIONAL AND DEVELOPING POTENTIAL OF LEGO-TECHNOLOGY IN THE DEVELOPMENT OF COGNITIVE ACTIVITY OF PRESCHOOL AGE'S CHILDREN

Н. О. Волощенко, Ю. О. Коваль

**Актуальність теми дослідження.** Дошкільний вік – період інтенсивного психічного та розумового розвитку дитини. В цьому віці закладаються основи для її подальшого розвитку. Використання інноваційних технологій у навчанні і розвитку дошкільників дозволяє досягти кращих результатів у порівнянні з класичними методиками.

**Постановка проблеми.** На сучасному етапі розвитку дошкільної освіти перед педагогами стоїть нагальне питання пошуку і впровадження інноваційних технологій, які б сприяли розвитку пізнавальної активності і самостійності дітей. Однією з таких технологій є Lego-технологія, яка забезпечує всебічний розвиток дитини, сприяє розвитку мислення, уваги, творчого потенціалу. У статті розкрито освітньо-розвивальний потенціал Lego-технології і можливості її використання в роботі з дітьми старшого дошкільного віку.

Аналіз

останніх

**Urgency of the research.** Preschool age is a period of the intensive psychological and mental development of a child. The basis for its further development is formed in this age. The use of the innovation technology in the education and development of a preschool child allows to achieve greater results in comparison with the classic methodologies.

**Target setting.** At the modern stage of the development of the preschool education, the pedagogues face the general question of the search and implementation of the innovation technology, which would influence the developing and cognitive activity and independence of children. Lego-technology is one of such methodologies, which provides the comprehensive development of a child, development of the thinking, imagination, attention, creativity. The article dwells upon the education and development capacity of Lego-technology and possibilities of its use in the work which children of the senior preschool age.

Actual scientific researches

**досліджень і публікацій.**

Проблема розвитку пізнавальної активності дітей дошкільного віку висвітлена в дослідженнях таких науковців, як С. Ладивір, І. Морозової, Ю. Демидової, І. Мордоус, О. Кононко та ін.

**Постановка завдання.**

Використання Лего-технології в роботі з дошкільниками має базуватись на свідомому виборі вихователем саме цієї технології. Володіння теоретичними знаннями і практичними вміннями застосування даної технології в навчально-виховному процесі ЗДО забезпечує позитивні зміни в розвитку пізнавальної активності дітей дошкільного віку.

**Виклад основного матеріалу.**

Старший дошкільний вік є сензитивним періодом у розвитку пізнавальної активності. Саме в цьому віці дитина навчається чітко усвідомлювати поставлену мету і шукає шляхи її самостійної реалізації. На шостому році життя у дітей виникає здібність до довільного запам'ятовування, активно розвивається образне та логічне мислення, підвищується інтерес до конструктивної діяльності. Конструктивна діяльність є складним пізнавальним процесом, в результаті якого дитина здобуває знання і практичні вміння, вчиться виділяти характерні ознаки, встановлює зв'язки і залежності між деталями і предметами. Використання Лего-технології в ігрових та навчальних цілях дає можливість вирішувати складні пізнавальні, пошукові та творчі завдання в цікавій, доступній, зрозумілій, ігровій формі. За допомогою цього конструктора вирішуються завдання освітньої діяльності з дошкільниками за

**and issues analysis.** The issue of the development of the cognitive activity of the preschool age's children was covered in the research of such scientists as S. Ladyvir, I. Morozova, Y. Demydova, I. Mordous, O. Kononko and others.

**The research objective.** The use of Lego-technology in the work with preschool age's children should base on the conscious choice of the tutor of this technology. The level of the theoretical knowledge and skills in the use of this technology in the teaching and educational process at the preschool establishments provides the positive changes in the development of the cognitive activity of the children of the preschool age.

**The statement of basic materials.**

Senior preschooler is a sensitive period in the development of the cognitive activity. Exactly in this age, child learns to clearly realize intended goal and search for the ways to implement it independently. In the sixth year of life, the children start to possess ability for arbitrary memorizing; the creative and logical thinking actively develops; the interest for constructive work increases. The constructive work is complex cognitive activity during which a child learns skills, select significant signs, establish relations and connections between details and objects. The use of Lego-technology in the play and education purposes allows to solve complex cognitive, exploratory and creative tasks in the interesting, available, comprehensible, game form. The tasks of the educational activity with the preschool children are solved with the help of the construction toys on such directions: development of fine motor skills; development of attention, memory, thinking; training of correct and fast direction finding; acquisition of mathematical knowledge about

наступними напрямками: розвиток дрібної моторики рук; розвиток уваги, пам'яті, мислення; навчання орієнтуванню в просторі; формування математичних знань про кількість, форму, пропорції, симетрії; розширення уявлень дітей про навколишній світ, архітектуру; розвиток уяви, творчого мислення; навчання спілкуванню один з одним, повага до своєї та чужої праці.

**Висновки.** Використання Lego-технології в роботі з дошкільниками має величезний освітньо-розвивальний потенціал і сприяє розвитку пам'яті, мислення, інтелекту, уяви та творчих здібностей дітей. Конструктивна діяльність сприяє формуванню у дітей старшого дошкільного віку таких якостей, як уміння концентруватися, здатність до співробітництва, почуття самовпевненості. Ці якості є необхідними у подальшому формуванні уміння вчитися цілеспрямовано і сприймати нове з великим інтересом.

**Ключові слова:** пізнавальна активність, конструювання, Lego-технологія, логічне мислення.

quantity, form, proportions, symmetry; extension of the perceptions of children about the world around, architecture; development of the imaginations, creativity; training of the communication with each other, respect for their work and work of other people.

**Conclusions.** The use of Lego-technology in the work with preschool age's children has a great educational and development potential and promotes the development of memory, thinking, intelligence, imagination and creativity of children. It also influences the training of such skills as concentration, possibility to cooperate with a partner and the most important is the self-confidence. These skills are important for forming the competence of the targeted learning and perceiving of new things with the interest.

**Keywords:** cognitive activity, designing, Lego-technology, logical thinking.

**Актуальність теми дослідження.** Дошкільний вік – період інтенсивного психічного та розумового розвитку дитини. В цьому віці закладаються основи для її подальшого розвитку. Пріоритетним напрямком реалізації особистісно орієнтованої моделі освіти, що визначена Базовим компонентом дошкільної освіти, є розвиток пізнавальної активності дітей дошкільного віку. В організації навчання і виховання дошкільників важливим є забезпечення підтримки природного прагнення дошкільника до пізнання нового, до виявлення активності, здатності діяти самостійно, нести відповідальність за прийняте рішення. Використання інноваційних технологій у навчально-виховному процесі дозволяє створювати сприятливі умови для розвитку активної пізнавальної діяльності дітей, надання можливості діяти самостійно, досліджувати,

експериментувати, мислити творчо, використовувати у власній діяльності раніше набуті знання та навички, проявляти ініціативу.

**Постановка проблеми.** На сучасному етапі розвитку дошкільної освіти перед педагогами стоїть нагальне питання пошуку і впровадження інноваційних технологій, які б сприяли розвиткові пізнавальної активності і самостійності дітей. Однією з таких технологій є Lego-технологія, яка забезпечує всебічний розвиток дитини, сприяє розвиткові мислення, уяви, уваги, творчого потенціалу.

Технологія Lego- конструювання відноситься до ігрових технологій. Дитячій грі в дошкільній педагогіці присвячена велика увага. Це пояснюється тим, що саме ігрова діяльність є засобом пізнання навколишнього світу і інструментом, що виражає ставлення дитини до оточуючого. Педагог організовує, керує дитячою грою, робить її розвивальним, виховним і коригувальним засобом.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Гра є критерієм психофізичного розвитку дошкільника. Це також пояснює необхідність підвищеної уваги до неї з боку дорослого. На цьому наголошували в своїх дослідженнях А. Леонтьєв, Д. Ельконін та ін. Сучасні педагоги С. Ладивір, І. Морозова, Ю. Демидова, І. Мордоус, О. Кононко та ін. зазначають, що в ігровій діяльності розвивається пізнавальна активність дитини. О. Кононко вказує на те, що в процесі розвитку пізнавальної активності у дітей формується і пізнавальна самостійність, яка розглядається як якість особистості, що виявляється у готовності та вмінні здобувати нові знання з різних джерел, оволодівати засобами пізнавальної діяльності [4, с. 5].

Конструктивну діяльність, як засіб розвитку пізнавальної активності дітей старшого дошкільного віку досліджувала Ю. Демидова. Вона наголошує, що саме така діяльність є головним фактором формування першооснов пізнавальної самостійності [2]. В процесі конструктивної діяльності відбувається інтелектуальний розвиток дошкільників, вони вчаться виділяти істотні ознаки, встановлюють причинно-наслідкові зв'язки між елементами конструктора і готовими моделями, навчаються планувати свою діяльність і діяти чітко за планом. Вплив конструктивної діяльності на розумовий розвиток дітей досліджував А. Лурія. Він зробив висновок про те, що вправи з конструювання радикально змінюють характер їх пізнавальної діяльності.

**Постановка завдання.** Використання конструкторів Lego з навчально-розвивальною метою має базуватись на свідомому виборі вихователем саме цієї технології. Володіння теоретичними знаннями і практичними вміннями застосування даної технології в навчально-виховному процесі ЗДО забезпечує позитивні зміни в розвитку пізнавальної активності дітей дошкільного віку.

**Виклад основного матеріалу.** Старший дошкільний вік є сензитивним періодом у розвитку пізнавальної активності. Саме в цьому віці дитина навчається чітко усвідомлювати поставлену мету і шукає шляхи її самостійної реалізації. Пізнавальна діяльність дошкільника – складний і багатогранний процес. І. Мордоус зазначає, що джерелом пізнавальної діяльності є наявність мотивації, що обумовлюється пізнавальними потребами. Л. Проколієнко визначає пізнавальну активність як розвинуту форму пізнавальної потреби, в якій виділяються змістовні та динамічні характеристики мотивації пізнавальної діяльності. Мотивація або інтерес, в свою чергу, сприяють виникненню пізнавальної активності. Рушійною силою пізнавальної активності дітей дошкільного віку є розвиток пізнавальних процесів (увага, уява, пам'ять, мислення, сприймання) та пізнавальних здібностей дітей. До пізнавальних здібностей ми відносимо розвиток сенсорних, інтелектуальних і творчих здібностей. І. Мордоус наголошує, що існує декілька видів пізнавальної активності, притаманних дітям дошкільного віку. Спираючись на результати досліджень Н. Горопахи, дослідниця звертає увагу на такі види: 1) репродуктивно-наслідувальна активність, в основі якої лежить співробітництво з дорослим; 2) пошуково-виконавська активність, яка характеризується більш складним характером і передбачає більший ступінь самостійності дитини при виконанні діяльності: свідоме ставлення до завдання, пошук шляхів його розв'язання та ін.; 3) творча активність дитини, що проявляється у здатності до самостійної постановки завдань та пошуків шляхів їх творчого виконання [7, с. 77].

В процесі розвитку дошкільникам доводиться розв'язувати складніші і різноманітніші задачі, які вимагають встановлення логічних та причинно-наслідкових зв'язків між предметами та явищами. В процесі розвитку діти поступово навчаються планувати свої дії, передбачати результати діяльності. В старшому дошкільному віці вони ставлять перед собою пізнавальні задачі, намагаються самостійно знайти пояснення тим чи іншим явищам. Поступово старші дошкільники починають розмірковувати про абстрактні поняття та природні явища, що не пов'язані з їх власною діяльністю або досвідом, але про які вони дізнались з розповідей дорослих або з читання книжок.

Протягом дошкільного дитинства у дітей розвивається наочно-дійове, наочно-образне та логічне мислення. Наочно дійове мислення характерно для дітей молодшого і середнього дошкільного віку, коли зв'язки і відношення встановлюються в процесі дій з реальними предметами. Діти старшого дошкільного віку вдаються до цього виду мислення тоді, коли перед ними постають завдання, для виконання яких у них не вистачає досвіду. В інших випадках домінують дії з образами.

Образне мислення – є основним видом мислення старших дошкільників. В цьому віці діти навчаються подумки уявляти образи реальних предметів, об'єктів, явищ, подумки планувати свої дії.

В процесі розвитку наочно-образного мислення, формується логічне мислення. Логічне мислення це вища стадія розвитку мислення. Логічне мислення передбачає уміння здійснювати операції порівняння, синтезу, узагальнення. Протягом дошкільного віку діти навчаються класифікувати, серіювати предмети за кольором, формою, величиною, кількістю, навчаються виконувати вимірювання та обчислення.

Конструктивна діяльність сприяє розвитку усіх типів мислення дошкільника. Також в процесі роботи з конструктором розвивається образна та рухова пам'ять, уява; діти навчаються концентрувати свою увагу на певному об'єкті чи дії, навчаються класифікувати, порівнювати, узагальнювати.

Конструктивна діяльність має вагомий вплив і на комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільників. Оволодіння спеціальною термінологією (назви розміру цеглинок, назви з'єднань) сприяє збагаченню активного словника дитини, а необхідність постійної взаємодії з однолітками в процесі роботи з конструктором сприяє розвитку комунікативної складової мовленнєвого розвитку. Співпрацюючи в парах чи в колективі, діти навчаються зв'язно і в логічній послідовності висловлювати власні думки, приходити спільної думки щодо створення конструкції чи моделі, навчаються домовлятися один з одним та відстоювати власну думку.

З усього різноманіття конструкторів, які використовуються в закладі дошкільної освіти, ми хотіли б зупинитися на Lego-конструкторі, який є яскравим, поліфункціональним матеріалом, що дає величезні можливості для пошукової та експериментально-дослідної діяльності дитини.

Останнім часом в навчально-виховному процесі закладів дошкільної освіти все ширше використовуються Lego - технології. Аналіз досліджень вітчизняних та зарубіжних педагогів свідчить про те, що використання в навчально-виховній роботі з дітьми наборів Lego сприяє досягненню міцних позитивних зрушень.

Використання цеглинок Lego в ігрових та навчальних цілях дає можливість вирішувати складні пізнавальні, пошукові та творчі завдання в цікавій, доступній, зрозумілій, ігровій формі. Кожна дитина отримує можливість експериментувати, творити, знаходити нові способи розв'язання поставленої задачі.

Lego-технологія сприяє розвитку самостійності дітей. Маніпулюючи з елементами конструктора, дитина сама намічає і реалізовує свій план роботи, для того, аби елементи конструктора перетворились на функціональну іграшку, необхідно проявити творчість, витримку, фантазію. Lego-іграшка для старших

дошкільників стає такою ж соціально значимою, як і готові іграшки. Граючись із власноруч створеними іграшками, дитина поглиблює і систематизує уявлення про навколишній світ, вчиться помічати і цінити красиве, розвиває творче мислення. Г. Плеханов та Б. Нікітін у своїх дослідженнях також відзначали, що готові іграшки позбавляють дитину можливості творити самому. На цьому ж наголошував і французький соціолог і філософ Роланд Бартес. Негативною стороною гри з готовою іграшкою автор вбачав те, що дитина отримує все готове, їй не треба працювати над тим, якою має бути її іграшка. Готові іграшки створюють дітей-споживачів, а не дітей творців. Під час роботи з конструктором дитина створює предмети, уявляє ігрову ситуацію, проживає її. Вона не споживає, а творить. Маніпулюючи з цеглинками Lego, дитина вчиться творчості, добра, радості [8, с. 9].

Систематичне, методично правильне використання цього конструктора в роботі з дошкільниками позитивно впливає буквально на всі органи чуття дитини і поєднує в собі можливості впливу як на емоційну, так і на логічну сфери. А це сприяє утворенню міцних взаємозв'язків між тими вміннями і навичками, якими повинна оволодіти дитина.

В Базовому компоненті дошкільної освіти однією з основних освітніх ліній є «Гра дитини». Гра допомагає дитині набутти самостійності, ініціативності, організованості. Саме в ігровій діяльності у дітей формується стійкий інтерес до пізнання довкілля і реалізації себе у ньому. Також гра «забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень» [1, с. 16].

Використання Lego-технології в роботі з дошкільниками є чудовим засобом для всебічного розвитку дошкільників (пізнавального, креативного, комунікативно-мовленнєвого, фізичного), що забезпечує реалізацію підходу «навчання через гру» [8, с. 8].

За допомогою цього конструктора вирішуються завдання освітньої діяльності з дошкільниками за наступними напрямками:

1. Розвиток дрібної моторики рук, що стимулює в майбутньому загальний мовленнєвий розвиток і розумові здібності. Діяльність мозку безпосередньо пов'язана з дією рук, зі здатністю точного і тонкого маніпулювання ними. Тому ігри з Lego-конструктором, є саме тією технологією, яка безпосередньо впливає на розвиток мислення дошкільників. Головним завданням Lego є створення іграшок, які можна збирати, розбирати, перебудовувати, використовувати як

одиничні об'єкти, об'єднувати в сюжетні композиції тощо. Завдяки цьому дитина має повну свободу дій.

2. Розвиток уваги, пам'яті, мислення. Коли дитина намагається зібрати кубики конструктора в єдине ціле, вона тренує і розвиває моторику рук. Одночасно в роботі задіяні зорові рецептори і координуються рухи. Так, відбувається розвиток мозкової діяльності, яка поступово розділяється на конструктивне та образне мислення.
3. Навчання орієнтуванню в просторі. Дидактичні ігри-вправи з цеглинками допомагають дошкільникам легко опанувати основні просторові поняття, а ігри з самостійно створеними іграшками спонукають до активного використання в мовленні цих термінів, що сприяє кращому їх усвідомленню.
4. Формування математичних знань про кількість, форму, пропорції, симетрії.

На заняттях з логіко-математичного розвитку Lego використовується з метою розвитку та закріплення навичок прямого і зворотного рахунку, порівняння чисел, знання складу числа, геометричних фігур; уміння орієнтуватися на площині, вміння класифікувати за ознаками. Цеглинки можна використовувати як умовну мірку при порівнянні предметів за довжиною, шириною, масою («Знайди відсутню фігуру», «Різнокольорові доріжки», «Продовж числовий ряд», «Де більше?» і т.д.).

5. Розширення своїх уявлень про навколишній світ, архітектуру, транспорт, ландшафт. В процесі самостійного створення моделей, дитина відчуває себе професійним інженером, механіком, будівельником або великим конструктором. І це здорово! Це дає повну свободу дій. Робота є жвавою і цікавою і відкриває абсолютно нові перспективи, де немає меж фантазії. Lego допомагає дітям втілювати в життя свої задумки, будувати і фантазувати, захоплено працювати і бачити кінцевий результат своєї роботи.
6. Навчання уяві, творчому мисленню. Один з проявів творчих здібностей - вміння комбінувати знайомі елементи по-новому. Робота з елементами конструктора стимулює і розвиває потенційні творчі здібності кожної дитини, вчить її бачити і руйнувати, що теж дуже важливо. Руйнувати неагресивно, не бездумно, а для забезпечення можливості творення нового. Досить ефективним засобом активізації мислення служить конструювання за моделями, за схемами, кресленнями, планом, зразком, по пам'яті.
7. Оволодіння умінням подумки розділити предмет на складові частини і зібрати з частин ціле. Також для успішності конструювання потрібно вміти представляти майбутній

предмет в цілому - з усіх боків, спереду, збоку; особливо уявити невидимі деталі.

8. Навчання спілкуванню один з одним, повага до своєї та чужої праці.

Педагог організовує і керує практичною діяльністю дошкільників, сприяє розвитку дружніх стосунків, орієнтує на толерантне ставлення один до одного в процесі конструювання та в момент обговорення результатів роботи. З однієї сторони, педагог спонукає дитину до активної позиції, ставить її в умови, які потребують приступити до діяльності. З іншого - виховує толерантність, відповідальність, вміння домовлятися в колективі, бути уважним до товаришів, проявляти взаємодопомогу, знаходити способи самовираження [10, с. 6].

**Висновки.** Отже, використання Lego-технології в роботі з дошкільниками має величезний освітньо-розвивальний потенціал і сприяє розвитку мислення, інтелекту, уяви та творчих здібностей дітей. Конструктивна діяльність сприяє формуванню у дітей старшого дошкільного віку таких якостей, як уміння концентруватися, здатність до співробітництва, почуття самовпевненості. Ці якості є необхідними у подальшому формуванні вміння вчитися цілеспрямовано і сприймати нове усвідомлено і з великим інтересом.

#### Список використаних джерел:

1. Богуш, АМ., ред., 2012. 'Базовий компонент дошкільної освіти', К. : Видавництво, 26 с.
2. Демидова, Ю.О., 2012. 'Визначення рівня сформованості пізнавальної самостійності старших дошкільників у конструктивній діяльності' *Педагогічний дискурс*, Хм., вид-во Національна академія педагогічних наук, Інститут педагогіки, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, Вип. 13, С. 76-79 Доступно [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_nbuv/cgiirbis\\_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE\\_FILE\\_DOWNLOAD=1&Image\\_file\\_name=PDF/opeddysk\\_2012\\_13\\_19.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/opeddysk_2012_13_19.pdf)
3. Комарова, ЛГ., 2001. 'Строим из LEGO (моделирование логических отношений и объектов реального мира средствами конструктора LEGO)', М. : «ЛИНКА – ПРЕСС», 88 с.
4. Кононко, О.Л., 1999. 'Розвиток самосвідомості як запорука особистісного зростання дошкільника' *Дошкільне виховання.*, №10, С. 3-5.
5. Відділ ЛЕГО-педагогіки, ІНТ, 2007. 'Конструємо: граємо і вчимося LegoDacta', *Матеріали розвиваючого навчання дошкільнят*, М., 37 с.
6. Лусс, ТВ., 2003. 'Формування навичок конструктивно-ігрової діяльності у дітей за допомогою ЛЕГО', М. : Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 104 с.
7. Мордоус, Ю., 2008. 'Пізнавальна діяльність – шлях реалізації діяльнісного підходу в процесі опанування дошкільниками іноземною

- мовою», *Сучасне дошкілля: реалії та перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*, К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, С. 74-78.
8. Рома, ОЮ., Близнюк, ВЮ., Бору́к, ОП., 2016. 'Програма розвитку дитини від 2 до 6 років та методичні рекомендації «Безмежний світ гри з LEGO®»', *The LEGO® Foundation*, 140 с.
9. Рожок, ТЛ., Костецька, ОА., 2018. 'Від маленької цеглинки – до розумної дитинки', *Дидактично-ігровий посібник*, Вінниця : КУ «ММК», 15 с.
10. Фешина, ЄВ., 2011. 'Лего конструювання в дитячому садку : посібник для педагогів', М. : *Сфера*, 243 с.

### References:

1. Bohush, AM., red., 2012. 'Bazovyy komponent doshkil'noyi osvity (The basic component of preschool education)', К. : *Vydavnytstvo*, 26 s.
2. Demydova Yu.O., 2012. 'Vyznachennia rivnia sformovanosti piznavalnoi samostiinosti starshyh doshkilnykiv u konstruktyvni diialnosti', (Determination of the level of formation of cognitive autonomy of preschool children in constructive activity) *Pedahohichniy diskurs Khm: Vydavnytstvo, Natsionalna akademiia pedahohichnyh nauk, Instytut pedahohiky, Khmelnytska humanitarno-pedahohichna academia, Vyp.13, S.76-79*.
3. Komarova, LG., 2001. 'Stroim iz LEGO (modelirovaniye logicheskikh otnosheniy i ob'yektov real'nogo mira sredstvami konstruktora LEGO) (We build from LEGO (simulation of logical relations and objects of the real world using the LEGO constructor's tools))', М. : «*LINKA – PRESS*», 88 s.
4. Viddil LEHO-pedahohiky, INT, 2007. 'Konstruyuyemo: hrayemo i vchymosya LegoDacta (Construct: play and learn LegoDacta)', *Materialy rozvyvayuchoho navchannya doshkil'nyat*, М., 37 s.
5. Kononko, OL., 1999. 'Rozvytok samosvidomosti iak zaporuka osobystisnogo zrostannia doshkilnyka' (The development of self-awareness as a pledge of personal growth of preschoolers) *Doshkilne vychovannia №10, S.3-5*.
6. Luss, TV., 2003. 'Formuvannya navychok konstruktyvno-ihrovoyi diyal'nosti u ditey za dopomohoyu LEHO (Formation of skills of constructive-gaming activity in children with the help of LEGO)', М. : *Humanitarnyy vydavnychy tsestr VLADOS*, 104 s.
7. Mordous, IO., 2008. 'Piznaval'na diyal'nist' – shlyakh realizatsiyi diyal'nisnogo pidkходу v protsesi opanuvannya doshkil'nykamy inozemnoyu movoyu (Cognitive Activity - A Way to Implement an Active Approach in the Process of Preschoolers' Acquisition in a Foreign Language)', *Suchasne doshkillya: realiyi ta perspektyvy: materialy Mizhnarodnoyi naukovopraktychnoyi konferentsiyi Natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova*, К. : *Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova*, S. 74-78.
8. Roma, OYU., Blyznyuk, VYU., Boruk, OP., 2016. 'Prohrama rozvytku dytyny vid 2 do 6 rokiv ta metodychni rekomendatsiyi «Bezmezhnyy svit hry z LEGO®» (Child development program from 2 to 6 years old and methodological recommendations)', *The LEGO® Foundation*, 140 s.

9. Rozhok, TL., Kostets'ka, OA., 2018. 'Vid malen'koyi tsehlynky – do rozumnoyi dytynky (From a small brick – to a smart baby)', *Dydaktychno-ihrovyu posibnyk*, Vinnytsya : KU «ММК», 15 s.
10. Feshyna, YeV., 2011. 'Leho konstruyuvannya v dytyachomu sadku : posibnyk dlya pedahohiv (Lego design in a kindergarten: a manual for teachers)', M. : Sfera, 243 s.

10.33930/ed.2019.5007.11(3)-9

УДК 372:2.016:75

### ОСНОВИ РОЗВИТКУ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ІНШОМОВНОГО ЛЕКСИЧНОГО ФОНДУ ЗАСОБАМИ ПРЕДМЕТНОГО МАЛЮВАННЯ

BASIC OF FOREIGN LANGUAGE VOCABULARY BY MEANS OF  
SUBJECT DRAWING IN ELDER PRESCHOOLERS

I. O. Мордоус, В. Г. Пога

#### Актуальність

**дослідження.** Одним із домінуючих шляхів забезпечення ефективності процесу навчання дітей дошкільного віку іноземної мови визнаний інтегрований підхід. Він дозволяє розширити рамки спеціально організованих занять і вивести сприйняття дітьми іноземної мови за межі предметності, тобто формувати сприймання її як засобу спілкування.

**Постановка проблеми.** Як свідчать дослідження, оптимальною реалізацією інтегрованого підходу, в контексті навчання дошкільників іноземної мови, є повсякчасне її включення в життя дитини. Насамперед, варто говорити про використання іншомовного матеріалу під час систематичних занять з різних напрямів освітньої діяльності. Окрім того, не можна залишити без уваги повсякденне життя дітей. Проте, кожен вид діяльності, кожна освітня лінія мають свої особливості інтеграції іноземної мови, без врахування яких результативність даного

#### Urgency of the research.

One of the dominant ways to ensure the effectiveness of process of teaching preschool-aged children of a foreign language is recognized as an integrated approach. It allows to expand the scope of specially organized classes and to bring the children's perception of a foreign language beyond the limits of objectivity, that is, to form its perception as a means of communication.

**Target setting.** Studies show that the optimal implementation of an integrated approach in the context of teaching preschoolers a foreign language is its constant inclusion in the life of a child. First of all, we should talk about the use of foreign language material during systematic classes in various areas of educational activities. Furthermore, you cannot ignore the daily lives of children. However, each type of activity, each educational line has its own peculiarities of integration of a foreign language, without which the effectiveness of this process will be minimal.